

AZ ERDŐ

AZ 1862-BEN ALAPÍTOTT ERDÉSZETI LAPOK 102. ÉVFOLYAMA

1967. NOVEMBER XVI. ÉVFOLYAM II. SZÁM

T A R T A L O M

<i>Földes László</i> : A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára	481
<i>Dr. Madas András</i> : Tervgazdálkodás az erdészetben	483
<i>Dr. Sali Emil</i> : Erdeink területének és állapotának változása a felszabadulás óta	494
<i>Fekete Gyula</i> : A szovjet tudományos eredmények és gyakorlati tapasztalatok hatása a magyarországi fásításokban	497
<i>Speer Norbert</i> : A Szovjetunió segítségével a fakereskedelem tükrében	502
<i>Abonyi István</i> : A bérézés, szociális és egyéb juttatások alakulása az erdőgazdaságban a felszabadulás után	508
<i>Dr. Radó Gábor</i> : Szovjet gépek a magyar erdőgazdaságban	514
<i>Kolossváry Szabolcsné, Hiller István</i> : A szovjet erdészeti irodalom szerepe Magyarországon	519

Irodalmi Szemle:

A XII. Soproni Nyári Egyetem erdészeti előadásairól (<i>Hiller I.</i>)	525
Címkép: <i>Szovjet emelővillás targonca a Mecseki Áll. Erdőgazdaságban</i> (Foto ERTI — <i>Jérome R.</i> felvétele)	
Hátlapon: <i>A büdöskúti bükkös</i> (Magashakonyi Erdőgazdaság, foto ERTI — <i>Michalovszky I.</i> felvétele)	

С О Д Е Р Ж А Н И Е

<i>Л. Фелдеш</i> : В 50 годовщину Великой Октябрьской Революции	481
<i>Д-р А. Мадас</i> : Плановое хозяйствование в лесничестве	483
<i>Д-р Э. Шали</i> : Изменение территории и состояния лесов Венгрии после ее освобождения	494
<i>Дь. Фекете</i> : Влияние научных результатов и практических опытов Советского Союза в области торговли древесиной	497
<i>Н. Шнеер</i> : Помощь Советского Союза в области торговли древесиной	502
<i>И. Абоньи</i> : Формирование зарплаты и других льгот в лесхозах после освобождения Венгрии	508
<i>Д-р Г. Радо</i> : Советские машины в лесном хозяйстве Венгрии	514
<i>М. Колошвары—И. Хиллер</i> : Роль советской литературы в Венгрии	519
<i>И. Хиллер</i> : Из докладов по лесоводству XII Шопронского летнего Университета	525

I N H A L T S V E R Z E I C H N I S

<i>Földes L.</i> : Zur 50. Jahreswende der Grossen Sozialistischen Oktober-Revolution	481
<i>Dr. Madas A.</i> : Planwirtschaft in der Forstwirtschaft	483
<i>Dr. Sali E.</i> : Änderungen in der Fläche und im Zustand unserer Wälder seit der Befreiung	494
<i>Fekete Gy.</i> : Der Einfluss der sowjetischen wissenschaftlichen Ergebnisse und praktischen Erfahrungen auf den ungarischen Flurholzanbau	497
<i>Speer N.</i> : Die Hilfe der Sowjetunion im Spiegel des Holzhandels	502
<i>Abonyi I.</i> : Die Gestaltung der Verlohnung, der sozialen und sonstigen Leistungen in der Forstwirtschaft nach der Befreiung	508
<i>Dr. Radó G.</i> : Sowjetische Maschinen in der ungarischen Forstwirtschaft	514
<i>Kolossváry Sz-né, Hiller I.</i> : Die Rolle des sowjetischen Schrifttums in Ungarn	519
<i>Hiller I.</i> : Über die forstlichen Vorträge an der XII. Sommeruniversität Sopron	525

A lapban megjelent tanulmányok szerzői:

Abonyi István főelőadó, Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (MÉM) Vállalatgazdálkodási Főosztálya, Budapest; *Fekete Gyula* főosztályvezető helyettes, MÉM Erdészeti Hivatal, Erdészeti és Vadászati Főosztálya, Budapest; *Földes László* miniszterhelyettes, MÉM, Budapest; *Hiller István* tud. munkatárs, Erdészeti és Faipari Egyetem Sopron; *Kolossváry Szabolcsné* műszaki ügyintéző, ERTI, Budapest; *Dr. Madas András* főosztályvezető, Országos Tervhivatal Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Főosztálya, Budapest; *Dr. Radó Gábor* főelőadó, MÉM Erdészeti és Faipari Műszaki Fejlesztési Főosztály, Budapest; *Dr. Sali Emil*, a MÉM Erdészeti Hivatalának vezetője, Budapest; *Speer Norbert* vezérigazgató, Erdért Vállalat, Budapest.

*Да здравствует пятидесятилетие Великой Октябрьской
Социалистической Революции!*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára

Az Októberi Szocialista Forradalom 50. éves jubileuma alkalmából világszerte mérleget vonnak népek, osztályok —, hogy milyen változásokat hozott ez az elmúlt ötven év, milyen hatást gyakorolt az emberiség fejlődésére, előrehaladására.

A Nagy Október Oroszország népei számára békét teremtett. Megdöntötte a cárizmust, véget vetett a legmélyebb elnyomásnak, egyesítette a sokféle nemzetiséget egy egységes nagy állam keretében, a szocialista Szovjetunióban. 50 év alatt a föld egyik iparilag legelmaradottabb országából a föld egyik legfejlettebb államává vált. A tudományok egész sorában a legelőrehaladottabb. Politikai súlya alapján „szuper-hatalom”-nak titulálják a világlapok. Katonailag a világ legerősebb országa, amely erőit a béke biztosítására, a világ népeinek az atomháborútól való megóvására használja fel. Benne minden nép barátja talált, és minden elnyomó benne látja főellenségét. Társadalmi, gazdasági, technikai fejlődése nem áll meg, — egyre gyorsul. A Szovjetunió soha nem sajnált más népek támogatására óriási áldozatokat hozni az elmúlt ötven év alatt.

Az Erdő — az Országos Erdészeti Egyesület lapja — most arra a nemes és hálás feladatra vállalkozott, hogy jubileumi számot ad ki, amely az októberi forradalomnak a magyar erdészetre gyakorolt hatásával foglalkozik. Ennek keretében, a magam részéről, a társadalmi fejlődést szeretném mérlegre tenni.

Mi magyarok is mérleget vonunk. Milyen változások történtek a mi hazánk, a mi népünk életében, mi volt a hatása nálunk a Nagy Októberi Forradalomnak.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a magyar munkásosztály, a magyar dolgozó nép ragadta kezébe a hatalmat és megpróbálta a világ első szocialista országának útját követni. Ismert okok miatt a magyar munkásosztály, a dolgozó nép akkor vereséget szenvedett. De az 1919-es magyar forradalom azért mégis nagy szolgálatot tett a világ népeinek, a Szovjetunióknak, mert megrettentette az intervenciókat és azokat a katonai erőket, amelyeket a Szovjetunió ellen akartak fordítani, otthon foglalkoztatták, a munkásosztály megfélemezésére.

A magyar forradalom bukása után nagyon sötét korszakot élt át a magyar nép, — mert félféudális viszonyok között, a fasiszta elnyomást kellett végig élnie és végig szenvednie. A magyar uralkodó osztály elvakultságában, a szocialista Szovjetunió elleni gyűlöletében támogatója lett annak a náci birodalomnak, amely háborút indított a világ első szocialista állama ellen.

De a fejlődést sem a hitleriek, sem a mussolinik, sem a horthyk nem tudták megállítani, — és 1945-ben a fasiszta koalíció teljes katonai, politikai, ideoló-

giai vereséget szenvedett, a szocialista Szovjetunió pedig megerősödve került ki a második világháborúból.

Az ellenséges haderők üldözése közben hazánk is felszabadult. A magyar nép élni tudott a lehetőséggel és a szocialista fejlődés útjára lépett. Kiszorította a hatalomból a tőkés és földesúri osztályt és megkezdte egy új társadalom alapjainak lerakását. Magyarország — egész történelme folyamán először — egy olyan nagy ország szövetségese lett, amely új viszonyokra építette kapcsolatait szövetségeseivel.

Évszázadok során a nagy és gazdag országok mindig arra törekedtek, hogy befolyásuk alatt tartsák a kis országokat, meggátolják azok ipari fejlődését — amely a valóságos függetlenségnek nagyon fontos feltétele — olcsóbban vásárolják meg a nyersanyagokat és azután drága iparcikkeket szállítsanak ugyanoda vissza. Még a legutóbbi években is, amikor pedig már a nagyhatalmak kénytelenek voltak látszat-függetlenséget adni volt gyarmataiknak, hogy a gazdasági elnyomás előbb vázolt rendszerét maradéktalanul fenntarthassák.

Magyarország — mint az közismert — nyersanyagban szegény, — és az új kapcsolatokra jellemző 22 esztendő alatt majdnem négyszeresére emelte ipari termelését, amit nem valószínű volt volna meg a Szovjetunió óriási arányú nyersanyagszállításai nélkül —, ugyanakkor a Szovjetunió megbízható vevője a magyar ipar gyártmányainak.

Különösképpen ismert az erdészeti és faipari szakemberek körében, hogy a hazai erdők által nem fedezett szükséglet mennyiségének mintegy a felét a Szovjetunióból vásároltuk és vásároljuk ma is.

A felszabadulás új helyzetet teremtett a gyárak, a bankok, a bányák, a föld és az erdő tulajdonviszonyaiban is. A grófi uradalmi, egyházi erdőket államosították és ma már tulajdonképpen kétféle tulajdonviszony van az erdők vonalán: állami tulajdon, amely a magyar erdők mintegy $\frac{3}{4}$ részére, és szövetkezeti tulajdon, amely az erdők mintegy $\frac{1}{4}$ részére terjed ki.

Húsz éve kezdődött meg a korszerű, előrelátó gazdálkodás a magyar erdőkben. Ezek a társadalmi és tulajdonviszonyok tették lehetővé, hogy olyan intenzív erdőgazdálkodás folyhasson hazánkban, amelyre büszkék lehetünk.

A magyar erdészek, akik nagy múltra és szép hagyományokra tekinthetnek vissza, nagyon sokat tanultak a Szovjetunió szakembereitől. A kölcsönös tapasztalatcserék, szerződések, ankétok, találkozások, a KGST-n belüli együttműködés mindkét ország és valamennyi szocialista ország egészére kedvező hatást gyakorolt.

De a szakmai ismereteken túlmenően a magyar erdészek, szakemberek, munkások életében különösen érzékelhető a Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatása. Az erdei munkás ma a társadalom megbecsült tagja. Nem csupán családi házak ezreit építik, nemcsak a rádió, a televízió és a technika egyéb vívmányai találhatóak meg az erdei munkások lakásaiban, hanem elküldhetik leányaikat, fiaikat a középiskolákba, főiskolákra, egyetemekre. A vezetőik és vezetettek viszonya ezen a területen is alapvetően más mint a régi volt, emberibb, jobb, magasabbrendű. A munkáért nem kell könyörögni mint a régi rendszerben, sem megalázkodni. A munkást emberi méltóságában megbántani senkinek sem szabad. A Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak talán ez az egyik legnagyobb eredménye, legnagyobb vívmánya. Hiszen a tulajdonosi jogokat gyakorló vezetők a nép soraiból kerültek ki és a nép szolgálatában állnak.

Huszonkét éve ezen a féltéken békében élünk. Hazánk szabad és független ország. A magyar nép a saját érdekében álló kül- és belpolitikát, gazdaságpolitikát folytat.

Harcolt és harcol a nemzeti elfogultság, a nacionalizmus ellen, pártunk más népek megbecsülésére neveli az embereket, a fiatalokat. A szomszédos országokkal való egyre szorosabb testvéri viszony, a Szovjetunióval való szoros együttműködés olyan erő, amely mindennel dacolni tud. Ez a biztonság és béke, amelyben élünk, lehetővé teszi a dolgozó nép életviszonyainak fokozatos javítását, a kultúra kiterjesztését az egész népre, az egész társadalomra. Lehetővé teszi az előrelátó tervezést a népgazdaság egészére ugyanúgy, mint az egyes családokra vonatkoztatva.

Ezen a nagy évfordulón hálával gondolunk az első szocialista államra és bizakodva nézünk előre. A szocializmus eszméje behatolt a világ minden zugába, — és győzelmesen halad előre.

Földes László
miniszterhelyettes

Tervgazdálkodás az erdészetben

DR. MADAS ANDRÁS

A kapitalizmus virágzó kora a múlt század második felében jelentős fel lendülést hozott a gazdasági életben és ez hatalmas anyagi eszközöket igényelt. Ezek legfontosabbika a fa volt. Az erdők sorsáért aggódó erdész szakemberek ebben az időben megkísérik törvényesen szabályozni az erdőgazdálkodást, védeni a magyar erdőket. A hosszú előkészületek után végre törvényerőre jutott 1879. évi XXXI. t. c. ugyan előrelépést jelentett a múlthoz képest az erdőgazdálkodás szabályozásában, de sem az erdőterületek csökkenését nem tudta megakadályozni, sem a megmaradó erdőkben a jövőt is szem előtt tartó gazdálkodást nem tudta törvényesen biztosítani.

A két világháború között ismét jelentős szakmai erők fogtak össze egy új, korszerű erdőtörvény megalkotásáért. Ez végül az 1935. évi IV. t. c-ben öltött testet, ami azonban ismét nem elégítette ki a közösség érdekeiért küzdő szakembereket.

A tőkés-feudális gazdasági rendben gyakorlatilag az uralkodó osztály érdekei érvényesültek és a fakitermelés nagyságát mindenekelőtt a konjunktúra, a gazdasági válság változásaitól függően az erdőbirtokosok érdekei határozták meg. Ilyen szempontból érdemes szemügyre venni a fakitermelés alakulását a két világháború között és összevetni a gazdasági élet változásával.

1. táblázat

Az ipari termelés és a fakitermelés alakulása a két világháború között

Megnevezés	M. e.	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
Gyáripari termelés	md.									
	pengő	2,9	2,5	2,0	1,9	1,8	1,9	2,2	2,6	2,9
	%	100	86	69	65	62	65	76	90	100
Fakitermelés .	mill. m ³	3,2	3,3	4,0	4,6	4,8	4,3	4,4	3,6	3,8
	%	100	110	133	139	160	143	146	113	127